

In Memoriam

Peter Bakker

Een markant mens is weggerukt uit ons midden. In het Zuiderzeemuseum was hij niet meer weg te denken: Peter Bakker, de eigenzinnigheid in eigen persoon. Maar weer wint de werkelijkheid het van ons voorstellingsvermogen. En moeten we buigen voor een kracht, of een macht, die wij niet kennen. Maar misschien was dat al kenmerkend voor Peters leven. Want ook dat was doortrokken van zo'n on-grijpbare kracht. Rusteloos op zoek naar de geheimen van het verleden, was hij ons rustpunt in de geschiedenis van de Zuiderzee. En na - op de kop af - 30 jaar, ook in de geschiedenis van het Zuiderzeemuseum.

In de wereld van onderzoekers naar het verleden was Peter een buitenbeentje. Zeker in de museumwereld, waarin wij ordelijk op zoek zijn naar de ratio van dat verleden. Daarvoor hebben we de beschikking over voorwerpen van vroeger, als stukjes van een onmetelijke legpuzzel. Die is bij lange na niet compleet. Maar de stukjes die we hebben, passen we zo goed mogelijk ineen. En daar leiden we de rest uit af. Proberen we dat althans. Want ons beeld van het verleden moet wél compleet worden.

Zo verzamelen gewone mensen kennis. Maar Peter was geen gewoon mens. Hij ging op zijn eigen manier te werk. Ook bij hem was nieuwsgierigheid de bron. Maar die zat niet in zijn hoofd, maar in zijn hart. Zijn zoektocht naar het verleden was doortrokken van emotie. Peter was geen behoedzame kamergeleerde, maar een impulsieve tijdgenoot van zijn studie-object. Voor buitenstaanders leek die aanpak wel eens chaotisch. Maar de resultaten van zijn speurwerk wezen eerder op een hogere orde. In Peters brein vormden fantasie en speculatie een explosief mengsel waarmee hij de geschiedenis spectaculaire geheimen ontftuselde.

Zo ongewoon als Peter was, zo ongewoon is het ook om nu zonder hem verder te moeten. Als mens is niemand vervangbaar. Dat geldt zeker voor een zo dierbare collega als Peter Bakker. Maar als ooit iemand óók op zijn werkplek onvervangbaar was, dan was hij

dat wel. Zelden ging er met een mens zoveel kennis verloren. "Vraag het maar aan Peter" was in het Zuiderzeemuseum een ge-vleugelde oplossing voor veel problemen. Want Peter weet alles. Peter wist alles. Nu is hij zelf verleden tijd. Opnieuw is hij één met het object van zijn studie. Maar voor ons achterblijvers is dat een schrale troost.

Want wij missen ook de bezieling waarmee Peter over vroeger kon vertellen. De verhalen over zijn pandjes in het museum, met al hun bijzonderheden. Alsof het zijn kinderen waren. En misschien waren het wel zijn kinderen. Geboren uit zijn hartstochtelijk huwelijk met de geschiedenis. Als collega straalde Peter daarbij een op-merkelijke bescheidenheid uit. Als je hem tegen kwam, leek het wel alsof hij zich bij voorbaat excuseerde voor zijn aanwezigheid. Maar die houding stond in schril contrast tot het respect dat hij bij iedereen afdwong. En dat maakte zijn aanwezigheid in het museum altijd juist heel dwingend. Peter was onopvallend opvallend.

Dat gaan we ons nu meer realiseren dan ooit. We maakten ons wel eens zorgen over de toekomst van het museum na het vertrek van Peter. Maar die leek nog zo ver weg. En ineens is die aangebroken, van de ene week op de andere.

In een museum verzamelen wij voorwerpen uit het verleden. En vooral ook kennis daarover. Zonder die kennis blijven het dode voorwerpen. Alleen die kennis geeft het verleden betekenis. En die hebben we nodig om vat te krijgen op de wereld om ons heen, vandaag en morgen. Met Peter begraven we ook veel van die kennis. En dus een stukje van onze geschiedenis, van de geschiedenis rond de Zuiderzee. Maar niet onze herin-neringen aan een warme persoonlijkheid. En ook niet de inspiratie die hij ons altijd geboden heeft. Mensen zijn sterfelijk, maar hun inspiratie is dat gelukkig niet.

Arnout Weeda